

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 80/2020(95))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΟΜΕΓΑ CH», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
«ΟΜΕΓΑ CHANNEL LTD»**

Ημερομηνία Απόφασης: 3 Φεβρουαρίου, 2021

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα την από μέρους του οργανισμού πιθανή παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

25. Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις εκπομπές:

(3) Απαγορεύεται:

(α) Η χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαίσθητες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων·

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **14.12.2020** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τη διερευνώμενη παράβαση. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και / ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και / ή μέσω αντιπροσώπου και / ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικής κύρωσης.

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε υπόψη του οργανισμού εκτίθεται πιο κάτω στο υποστοιχείο 1:

1. Στις **8.10.2020**, μεταξύ των ωρών **14:50-16:40**, μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό οργανισμό «**OMEGA CH**» το πρόγραμμα «**ΑΙΧΜΕΣ**», κατά τη διάρκεια του οποίου έγινε χρήση της γλώσσας, κατά τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαίσθητες φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων, κατά παράβαση του Κανονισμού **25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα είχε ως θέμα το άνοιγμα μέρους του παραλιακού μετώπου στην περικλειστη πόλη της Αμμοχώστου από το κατοχικό καθεστώς, το οποίο λάμβανε χώρα και κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Οι παρουσιαστές του προγράμματος, Σωτήρης Παρούτης και Στέλλα Σάββα, είχαν φιλοξενούμενο τον κ. Νίκο Κάρουλλα, Πρόεδρο της Κίνησης «Αμμόχωστος η πόλη μας» και δέχτηκαν σχετικές τηλεφωνικές παρεμβάσεις από επιφανείς Αμμοχωστιανούς, αλλά και από τους τηλεθεατές του προγράμματος. Κατά τη διάρκεια τηλεφωνικής παρέμβασης τηλεθεατή μεταδόθηκαν τα ακόλουθα:

(...)

Ζαχαρίας - Αμμόχωστος: «Ε, να λαλούμε τα πράματα με το όνομά τους»

Σωτήρης Παρούτης: «Ναι»

Ζαχαρίας - Αμμόχωστος: «Ε, η εισβολή ήταν ευλογία Θεού, διότι αν δεν εγινήσκετον η εισβολή, οι Εοκαβητατζήες, οι φασίστες, **οι φασίστες που' θέλαν να γινούν έλληνες, διότι οι έλληνες είναι μια άτιμη φυλή, οι καλαμαράες είναι άτιμη φυλή**»

Σωτήρης Παρούτης: «Ντάξει όχι, αποφύγετε λίγο, ένα λεπτό κύριε Ζαχαρία»

Ζαχαρίας - Αμμόχωστος: «...Έζησα το πραξικόπημα, τζ' ήρταν να σκοτώσουν τον θκειό μου»

Σωτήρης Παρούτης: «Ναι»

Ζαχαρίας - Αμμόχωστος: «Τζι' εκτυπήσαν τζιαι της στετές μου»

Σωτήρης Παρούτης: «Αποφύγετε μόνο τους χαρακτηρισμούς»

Ζαχαρίας - Αμμόχωστος: «Περίμενε μια στιγμή»

Σωτήρης Παρούτης: «Ναι, ναι»

Ζαχαρίας - Αμμόχωστος: «Μια στιγμή να μιλήσω. Ήρταν να σκοτώσουν τον θκειόν μου, διότι οι φασίστες, τα ονόματα που' ταν να σκοτώσουν, είχαν κο, είχαν σταυρούιν κότσηνο, τζι' ήταν να σκοτώσουν τζιαι τουρκοκύπριους, τζιαι αριστερούς, τζιαι Μακαριακούς, **ήταν ευλογία Θεού η εισβολή...**»

Στέλλα Σάββα: «Ευλογία Θεού που σκοτώθηκαν ακόμη, ντάξει κύριε Ζαχαρία σας ευχαριστούμε πολύ»

Ζαχαρίας - Αμμόχωστος: «...είναι **φασίστες**, τζιαι εγώ μειώνουμε να να λέσειν ότι είμαι έλληνοκύπ, είμαι κύπριος. Τζιαι να πιάεις την αρχή, την αρχή την ιστορίαν της Κύπρου, που τους απώσαν για να κάμουν τον αγώνα, εν κούμπιστρον που θέλαμεν, διότι εγώ»

Σωτήρης Παρούτης: «Λοιπόν»

Ζαχαρίας - Αμμόχωστος: «Μια στιγμή κύριε Παρούτη»

Σωτήρης Παρούτης: «Ναι, ναι, σας ακούμε»

Ζαχαρίας - Αμμόχωστος: «Όταν ο τζιήρης μου εμέναν επαίχτηκεν, που ήταν δεκαεφτά χρονών τζιαι έκαμεν εις την Ελλάδα, που κανέννας εν ενδιαφέρτηκεν που τούτους, που κάμαν τον αγ..., διότι εγώ είμαι αριστερός, το λοιπόν, τζι' όταν έμπηκεν τζι' έφκην που το χειρουργείο, ήταν δίπλα του ο Πιθικότσης, ο τραουδιστής, τζιαι λαλεί του, εσείς είσαστε που θέλετε ένωση με τούτους; Να, θα σου πω κάτι και να το θυμάσαι Γιώργο, **αυτοί θα σας πουλήσουν μια μέρα, είναι μια άτιμη φυλή**»

Στέλλα Σάββα: «Μάλιστα»

Ζαχαρίας - Αμμόχωστος: «Τζι' είναι ο Πιθικότσης»

Σωτήρης Παρούτης: «Λοιπόν»

Ζαχαρίας - Αμμόχωστος: «Τζι' όποιος το αμφιβάλλει έχω φωτογραφίες που εφκάλασιν μαζί, που' μουν αγέννητος εγώ»

Σωτήρης Παρούτης: «Ευχαριστούμε»

Ζαχαρίας - Αμμόχωστος: «Που ήταν δεκαεφτά χρονών»

Σωτήρης Παρούτης: «Ευχαριστούμε, κύριε Ζαχαρία και εσάς»

Στέλλα Σάββα: «Ο κύριος Στέλιος»

Σωτήρης Παρούτης: «Ντάξει, είναι ποικίλες οι απόψεις»

Ο οργανισμός, με επιστολή της Δικηγόρου του κ. Δέσποινας Χάσικου (Δικηγορικό Γραφείο Ανδρέα Ι. Χάσικου) ημερομ. **8.1.2021(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε γραπτώς στην Αρχή τις εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή θέσεις του σε σχέση με την παρούσα υπόθεση. Σημειώνεται ότι ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού όπως έχουν εκφρασθεί από τη Δικηγόρο του και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι:

Στις **8.10.2020**, μεταξύ των ωρών **14:50-16:40**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**ΑΙΧΜΕΣ**», κατά τη διάρκεια του οποίου έγινε χρήση της γλώσσας, κατά τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 1).

(Τα γεγονότα του υποστοιχείου εκτίθεται στις σελίδες 3 – 5 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις / εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές εμπεριέχονται στην επιστολή της Δικηγόρου του ημερομ. 8.1.2021, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Κατ' αρχάς, η Αρχή χαιρετίζει το γεγονός ότι ο οργανισμός αποδέχεται την διάπραξη της υπό διερεύνηση παράβασης, ότι απολογείται και εκφράζει την ειλικρινή του μεταμέλεια για το συμβάν καθώς και το γεγονός ότι δεσμεύεται ότι θα προχωρήσει, μέσω εσωτερικής εγκυκλίου, στη σχετική επιμόρφωση του προσωπικού του για την αποφυγή προβολής παρόμοιων συμπεριφορών.

Σε ό, τι αφορά στον ισχυρισμό ότι «...η σημειωθείσα παράβαση ήταν μεμονωμένη ενέργεια, και ότι το πνεύμα που διέπει τη συγκεκριμένη εκπομπή αντικατοπτρίζει και την πολιτική του σταθμού στην ισότιμη και με σεβασμό διαχείριση κάθε κοινωνικο-πολιτικής ομάδας...», η Αρχή κρίνει ότι μια «μεμονωμένη ενέργεια» δεν παύει να είναι γεγονός, το οποίο δεν αναιρεί την από μέρους του οργανισμού παράβαση.

Επίσης, σε σχέση με τον ισχυρισμό ότι «...οι ιθύνοντες στην παρούσα δεν ήταν σε θέση να γνωρίζουν εκ των προτέρων τον τρόπο και/ή το εκφραστικό μέσο με τον οποίο ο φιλοξενούμενος θα εξέθετε τις απόψεις του, ούτε και είχαν την ευχέρεια όπως επεξεργαστούν κατά χρόνο προγενέστερο το περιεχόμενο των δηλώσεων του και/ή τα εκφραστικά μέσα που θα χρησιμοποιούσε με λεπτομέρεια», η Αρχή τονίζει ότι ακριβώς επειδή ένα πρόγραμμα είναι ζωντανό, απαιτείται να επιδεικνύεται μεγαλύτερη ευθύνη έναντι των τηλεθεατών. Η Αρχή επισημαίνει ότι εκφράσεις όπως «η εισβολή ήταν ευλογία Θεού», «...διότι οι έλληνες είναι μια άτιμη φυλή, οι καλαμαράες είναι άτιμη φυλή» δεν γίνονται αποδεκτές στα πλαίσια ενός προγράμματος που μεταδίδεται ζωντανά. Επίσης, το γεγονός ότι υπήρξε και η επανάληψή τους σε άλλο σημείο της παρέμβασης του τηλεθεατή «...ήταν ευλογία Θεού η εισβολή» και «... αυτοί θα σας πουλήσουν μια μέρα, είναι μια άτιμη φυλή», φανερώνει ότι οι παρεμβάσεις των παρουσιαστών δεν ήταν όσο αποτρεπτικές χρειαζόνταν να είναι και/ ή δεν κατέστησαν σαφές στον τηλεθεατή ότι τέτοιες εκφράσεις δεν γίνονται αποδεκτές και δεν έγινε καμία περαιτέρω ενέργεια εκ μέρους της παραγωγής ή / και των παρουσιαστών ώστε να αποφευχθούν. Ο εν λόγω

τηλεθεατής, παρέμεινε στον αέρα χωρίς οι παρουσιαστές ή / και η παραγωγή, να απαιτήσουν από αυτόν να ανακαλέσει τις επίμαχες εκφράσεις του.

Σε σχέση με τον ισχυρισμό «...ότι το υπό κρίση απόσπασμα επ' ουδενί δεν καθίσταται αντιπροσωπευτικό του γενικού ενημερωτικού χαρακτήρα και της σοβαρότητας που διέπει τη θεματολογία της εκπομπής, της οποίας στόχος είναι πέραν της ενημέρωσης, η παροχή της ευκαιρίας για διεξαγωγή δημόσιων διαλόγων επί των κοινωνικών διαστάσεων των ζητημάτων που απασχολούν την επικαιρότητα», καθώς και σε σχέση με τον ισχυρισμό ότι «...οι παρούσες δηλώσεις έγιναν επ' αφορμή ρεπορτάζ για το επανάνοιγμα των Βαρωσίων, ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο θέμα που απασχολούσε έντονα την επικαιρότητα κατά την προβολή του επίδικου αποσπάσματος, και για το οποίο ο Κυπριακός λαός και συνεπώς το τηλεοπτικό κοινό, διατηρεί έντονα αισθήματα δυσαρέσκειας και πικρίας...» η Αρχή αναγνωρίζει το ευαίσθητο του θέματος και τονίζει ότι στην παρούσα δεν κρίνεται ο δημόσιος διάλογος αλλά ο τρόπος που διεξάγεται, γεγονός που αναγνωρίζει και ο ίδιος ο οργανισμός στην επιστολή του ότι δεν ήταν ο θεμιτός κατά την υπό αναφορά τηλεφωνική παρέμβαση. Η Αρχή θεωρεί ότι είναι μεν αυτονόητο δικαίωμα του κάθε πολίτη, στο πλαίσιο μιας ζωντανής εκπομπής κοινωνικοπολιτικού διαλόγου να εκφέρει τις απόψεις του, συστατικό στοιχείο της έννοιας της δημοκρατίας όμως, η διατύπωση της κάθε άποψης πρέπει να γίνεται με τρόπο που να μην θίγει τις ευαισθησίες φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων.

Η Αρχή επισημαίνει ότι μέσα από τους ελέγχους που διεξάγει και τις κυρώσεις που επιβάλλει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, διασφαλίζει τη ραδιοτηλεόραση η οποία ενθαρρύνει τους πολίτες να εκφράζουν τη δική τους άποψη και να ασκούν τη δική τους κριτική. Προς επίτευξη του πιο πάνω στόχου, η Αρχή κρίνει αναγκαία την αποφυγή χαρακτηρισμών που πιθανόν να θίξουν ευαισθησίες μερίδας του ραδιοτηλεοπτικού κοινού. Αυτό εξάλλου προβλέπεται με σαφήνεια από συγκεκριμένες διατάξεις της νομοθεσίας.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ως το αρμόδιο ρυθμιστικό όργανο για θέματα ραδιοτηλεόρασης, έχει την ευθύνη και υποχρέωση να διασφαλίζει ότι τα προγράμματα που μεταδίδονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς βρίσκονται εντός του νομικού πλαισίου που ορίζουν ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμος 7(I)/1998 και οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000). Επομένως, είναι θέση μας ότι, ο οργανισμός ο οποίος μετέδωσε το εν λόγω πρόγραμμα θα πρέπει να αντιμετωπίσει το όλο θέμα με σοβαρότητα, και συνέπεια, ώστε να συμμορφώνεται με τις νομοθετικές πρόνοιες που διέπουν τη χρήση της γλώσσας στα ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιόν της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της παραδοχής του οργανισμού και της έκφρασης της ειλικρινούς του μεταμέλειας, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό, την κύρωση της **Σύστασης** για την παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) που έγινε στις **8.10.2020**.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό να είναι πιο προσεκτικός στο μέλλον, καθώς στην περίπτωση που τυχόν θα υποπέσει σε παρόμοιας φύσεως παραβάσεις, δε θα επιδείξει την ίδια επιείκεια.

(ΡΟΝΑ ΠΙΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Λ.Λ